

Dansk Skoleforening
for Sydslesvig e.V.

Skoleloven

Undervisningsministeriet i Kiel har nu præciseret, at den indre differenciering er det bærende princip i fællesskolen. Undtagelser skal besluttes i samarbejdsrådene. Side 2

“ Det kan lade sig gøre at inkludere, differentiere og takle de særlige sproglige udfordringer i undervisningen uden at skælde ud.

Karina Winther, lærer og forfatter om Ugeskema Revolutionen
Side 5

Unge på skærmen

Duborg-elever medvirker i SternTV
Side 7

FOTO: TIM RIEDIGER

En dag i felten

Minde

Omtrent 650 sydslesvigske skolebørn har været med til at markere 150 året for tilbagetrækningen fra Dannevirke til Dybøl i 1864. Side 3

Formandsskifte på vej i Skoleforeningen

Valg

Per Gildberg genopstiller ikke som formand for Skoleforeningen. Enig styrelse peger på Udo Jessen som efterfølger og Birgit Jürgensen-Schumacher som næstformand.

SYDSLESVIG. Når Skoleforeningens nye Fællesråd skal mødes for første gang den 9. oktober, skal det vælge et ny formandskab. Det er Fællesrådets fornemste opgave at vælge foreningens formand og næstformand for en treårig valgperiode.

Per Gildberg, Skoleforeningens formand gennem de seneste seks år, har meldt ud, at han ikke genopstiller til posten. Efter en alvorlig sygdom i foråret har Per Gildberg brugt sommeren til genoptræning, og sådan vil det være et stykke tid endnu.

Stor arbejdsbyrde

- Jeg skal bruge mange kræfter på at blive helt rask igen, og det hænger ikke sammen med den store arbejdsbyrde, det er at være formand

Per Gildberg har været Skoleforeningens formand i seks år. Han genopstiller ikke til posten.

for vores store forening. Derfor har jeg besluttet mig for at træde et skridt tilbage, siger Per Gildberg, som fortsætter som menigt medlem i styrelsen.

Enig styrelses indstilling

Skoleforeningens nye styrelse, som blev valgt på regionale møder inden sommerferien, præsenterer sig for første gang for Fællesrådet på mødet den 9. oktober. Fællesrådsmedlemmerne vælger så en formand og en næstformand blandt styrelsesmedlemmerne. Som det ser ud til nu, er der kun en kandidat til formands- og næstformandsposten.

Skoleforeningens styrelse har på et klausurmøde i denne uge drøftet kandidater til det nye formandskab og er blevet enig om, at styrelsen indstiller den hidtidige næstformand, Udo Jessen, som ny formand og styrelsesmedlem Birgit Jürgensen-Schumacher som næstformand. Den endelige afgørelse ligger ved Fællesrådet.

Skoleforeningens styrelse peger på Udo Jessen som kandidat til formandsposten.

Sprog og læsning som vigtigt indsatsområde

Indsats

Skoleforeningen er i fuld gang med at rette op på utilfredsstillende læseresultater.

SYDSLESVIG. Året 2014 har stået i læseudviklingens tegn i Dansk Skoleforening for Sydslesvig.

En række initiativer fra vuggestueområdet til udskoling er allerede blevet sat i gang i det forgangne skole- og børnehåveår. Nu, efter sommerferien, får satsningsåret omkring sprog og læsning endnu mere vind i sejlene.

Et helhedsprojekt

En række yderligere tiltag, som er blevet udviklet igennem de seneste måneder, sættes nu i gang.

- Det er nødvendigt, at vi forbedrer børnenes læsefærdigheder, da udviklingen de seneste par år ikke har været tilfredsstillende, siger Skoleforeningens formand, Per Gildberg.

- Derfor er det godt og rigtigt, at vi har gjort os nogle tanker om, hvordan vi får vendt udviklingen.

- Satsningsåret omkring »sprog og læsning« skal ses som et helhedsprojekt. Det handler om en intensiv sprogindsats fra daginstitution til udskoling. Samtidig sker der en systematisk inddragelse af forældrene, for det er det afgørende for, at vi får succes, siger Skoleforeningens formand.

Sprogfoldere

Her til skoleårets start får forældrene Skoleforeningens sprogfoldere med hjem. Sprogfolderne giver Skoleforeningens forældre med børn på alle alderstrin nogle redskaber i hænderne, som kan være med til at forbedre børnenes læsefærdigheder. Desuden kommer der en række tiltag ude på skolerne. Her i efteråret starter arbejdet med at udforme handleplaner for sprog og læsning på skolerne.

Midtersiderne

Leder

En prioritering

I rigtig mange samtaler, som vi i løbet af året fører med tyske politikere og tyske embedsfolk, gør Skoleforeningens repræsentanter opmærksomme på, at vi ikke repræsenterer en alternativ skolegang. De danske skoler er den naturlige og forpligtende skolegang for det danske mindretals børn og unge. Og vi kan med rette sige, at de fungerer som mindretallets offentlige skoler.

Med hensyn til indholdet af undervisningen i vores skoler og de afgangsbetinger, vi udstiller, har vi allerede for mange år siden forhandlet os frem til en ligestilling. Det er derfor helt klart tvingende nødvendigt, at vi »leverer varen«. Der hvor det er muligt, skal der tales og læses dansk.

PER GILDBERG, formand

Som mindretal er vi tæt forbundet med flertalsbefolkningen. Derfor er det meget almindeligt, at hjemmesproget er tysk der, hvor kun den ene part og børnene taler dansk. Vi er allesammen gode og flinke til at slå over i det tyske, når der er en med i gruppen, som ikke forstår dansk. Som en dansk skoleforening har vi derfor en særlig udfordring. Vi kan ikke altid regne med, at der tales dansk, bare fordi man kan tale dansk. Vi må derfor sammen med hjemmene sørge for, at det danske sprog bliver en mere naturlig del af de unges opvækst.

Det er derfor ikke tilfældigt, at »sprog og læsning« også er et vigtigt satsningsområde for den nye styrelse i Skoleforeningen. Tonen i sproget er forskelligt fra andre steder i moderlandet, men sydslesvigsdansk er dansk ligesåvel som andre danske dialekter. Målet må være, at dansk bruges naturligt inden for mindretallets rækker. Derfor er det vigtigt, at vi bruger sproget og fremmer forståelse så tidligt og konsekvent som mulig i børnenes udvikling. »Vi er alle sproglærere«.

Dansk er for os ikke et »undervisningssprog«. Det er vores sprog som dansk mindretal. Sproget giver os adgang til dansk kultur og til fællesskabet med de andre nordiske lande. Derfor er det, bortset fra alle andre argumenter, som også gælder for det tyske flertalssamfund, så vigtigt for os, at børnene er »omgivet af dansk« allerede fra vuggestuealderen, i børnehaverne og i skolerne. Det skal føles naturligt og selvfølgeligt for vores børn og deres forældre.

Det arbejder vi alle i Skoleforeningen for. Med de mange initiativer, der er i gang på området, er jeg sikker på, at vores børn får udviklet deres læsefærdigheder. Sprogindsatsen fra vuggestue til udskoling er således en vigtig søjle i sikringen af det danske i vores region.

Udelt skole

Det er fællesskolens hovedsigte, at eleverne undervises sammen. Afvigende herfra kan der på 7-10. klassetrin undervises ved at gennemføre en undervisning, hvor elevhold i enkelte fag sammensættes ud fra et princip om ydre differentiering. Uanset hvilken form skolen vælger, skal beslutningen træffes i samarbejdsrådene.

SYDSLESVIG. Den nye slesvig-holstenske skolelov, som netop er trådt i kraft, lægger op til, at undervisningen i fællesskolen gennemføres ud fra en forståelse af, at eleverne undervises sammen. Det er intentionen at styrke elevernes forskellige udvik-

lingsmuligheder ved at gennemføre en undervisning med fælles læring - altså en indre differentiering.

Skolepolitikken i delstaten lægger sig dermed tæt op af den danske folkeskole-model. Skoleforeningens styrelse har da også i høringsfasen udtalt sig positivt til den nye skolelov.

For det tyske skolesystem har den nye skolelov betydet en stor omvæltning. Det er et farvel til det gamle tredelte skolesystem, og det falder ikke altid lige nemt at sige farvel til noget der er velkendt. Derfor åbner en aftale mellem de forskellige tyske undervisningsministerier op for ydre differentiering i nogle enkelte fag på 7. til 10. klassetrin.

På grund af en vis usikkerhed i ordlyden af de udsendte cirkulærer, rettede Skoleforeningen derfor henvendelse til undervisningsministeriet i Kiel for at få skaffet mere klarhed. I Undervisningsministeriet

i Kiel bekræfter man, at både skoleloven og aftalen med de andre delstater gælder. Det betyder, at man i Slesvig-Holsten ser den indre differentiering som det bærende princip. Hvis der dog er skoler, som tøver med at sige farvel til alt ydre differentiering, vil den stadig være muligt i enkelte fag.

I 7. klasse kan der finde niveaude-ling sted i engelsk og matematik. I 8. klasse i tysk og i 9. og 10. klasse i mindst et yderligere naturvidenskabeligt fag. Det er ikke tilladt at foretage ydre differentiering i 5. og 6. klasse.

Skoleforeningens styrelse besluttede allerede tilbage i 2011, at det er helt op til de enkelte skolars samarbejdsråd at afgøre, i hvilken grad og udformning, der ønskes ydre differentiering på skolen. Det hører med til den enkelte skoles kompetence selv at udvikle skolens pædagogiske profil.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Den nye 1. klasse på Husum Danske Skole.

Første skoledag i vores skoler

Indskoling

På de danske skoler i Sydslesvig fik mere end 500 nye elever en hjertelig velkomst.

HUSUM. 533 børn er netop blevet indskolet i de danske skoler i Sydslesvig. 14 af dem kommer til at gå på Husum Danske skole, som havde indskoling onsdag den 27. august. Både børnene og deres forældre stod spændt i skolegården denne onsdag morgen og ventede på det, der skulle komme. En del af forældrene stod i flok rundt omkring børnehavelederen Ulla Heide, som måske repræsenterede »det kendte«, hvorimod viceskoleleder Karl-Heinz Blumenau som gik rundt og gav hånd til nye elever og deres forældre måske repræsenterede »det endnu ukendte«. Efter det obligatoriske indskolingsbillede var det ligeledes Karl Heinz Blumenau, der bad børnene og deres familie indenfor i festsalen og hilste dem hjerteligt velkommen.

I skal ikke være nervøse

- Vi har ventet rigtigt spændt på at møde jer på jeres første skoledag. I behøver ikke at være nervøse. Både de voksne og de andre børn her på skolen vil gøre alt, hvad de kan for at hjælpe jer. Jeg er sikker på, at I kommer til at opleve masser af nye og spændende ting, sagde viceskole-

Eleverne fra 2. klasse fulgte deres nye kammerater til klasseværelset.

lederen.

Tysklæreren Nina Mau-Jensen kom med praktiske informationer og opfordrede i øvrigt de nye forældre til flittigt at gøre brug af de dansk-kurser skolen tilbyder.

Efter at skolens 3. klasse sang for de nye blev de fulgt ind i deres nye klasselokale af deres kammerater fra 2. klasse. Her kunne de se sig lidt omkring inden den første skoledag allerede var forbi.

REDAKTIONSKOMITE

Per Gildberg
Niels Ole Krogh
Anders Molt Ipsen

Redaktion og layout:
Daniel Dürkop
Tlf. 0461-5047104
Fokus@skoleforeningen.org

FOTO: TIM RIEDIGER

**Se mere
om 1864 her:**

[www.youtube.com/
watch?v=qxpHvcXcY3E](http://www.youtube.com/watch?v=qxpHvcXcY3E)

[www.youtube.com/watch?v=Xv
Sztmax6Pw&feature=youtu.be](http://www.youtube.com/watch?v=XvSztmax6Pw&feature=youtu.be)

Mindedag for 1864

Dannevirke

Skoleelever fik et indtryk af, hvad der har betydet at være soldat i den 2. Slesvigsk krig.

Op imod 700 elever fra 5. og 6. klasser i hele Sydslesvig var onsdag med til arrangementet »1864 - en dag i felten« ved Dannevirke. Arrangementet er så at sige kulminationen på 150året tilbagetrækningen fra Dannevirke til Dybøl, som eleverne i Sydslesvig har beskæftiget sig med siden januar.

- Denne her dag handler ikke om at lege krig, den handler om at mindes det, der har fundet sted her ved Dannevirke og jeg er sikker på, at de elever, der har været med her, vil kunne huske markeringen af 150året for 1864 på en helt særlig måde, sagde Skolekonsulent Kirsten la Cour Hansen, som sammen med Eberhard von Oettingen har udviklet konceptet.

De unge oplevede, hvordan man marcherer med tung oppakning, slæber rundt på sårede, affyrer en kanon eller telegraferer hjem til de elskede. Der var et feltkøkken og skrænter, der skulle betvinges.

Alt dette kunne næppe have ladet sig gøre uden de godt og vel 30 pensionerede lærere og pædagoger, der stod for aktiviteterne.

- De har været en kæmpe hjælp, uden dem havde det ikke kunnet lade sig gøre, sagde Kirsten la Cour Hansen.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

FOTO: TIM RIEDIGER

Karsten B. Dressø bliver ny forstander

Ansættelse

Erfaren højskolemand bliver ny forstander på Jaruplund Højskole

JARUPLUND Højskoles bestyrelse og Dansk Skoleforening for Sydslesvig har ansat Karsten B. Dressø (billedet til højre) som ny forstander for Jaruplund Højskole.

Karsten B. Dressø har de sidste ti år været ansat som forstander og leder i forskellige skolemiljøer i det Syd- og Sønderjyske. Karsten har bl.a. været forstander for Musik og Teaterhøjskolen i Toftlund og i samarbejde med sine medarbejdere vendt højskolen fra lukningstruet til en fyldt højskole med overskud. Sideløbende med forstanderopgaven på højskolen har Karsten også arbejdet aktivt i bestyrelsen for Folkehøjskolerne Forening i Danmark (FFD)

i en årrække. Udover sine år som forstander har Karsten en del års ledererfaring fra erhvervslivet, bl.a. otte år som Director of Operations i Legoland. Karsten har en uddannelsesmæssig baggrund fra Hærens Officersskole og Forsvarsakademiet og har haft mange spændende lederjob i hæren. Privat er Karsten gift med Anni Dressø, og sammen har de Sofie på 25 år og Steffen på 28 år.

- Jeg glæder mig utrolig meget til at blive en del af det danske mindretal i Sydslesvig og i samarbejde med medarbejdere, bestyrelse, Skoleforeningen og øvrige interessenter at videreføre højskolen og drive højskolen som en dansk folkehøjskole på basis af en folkelig, grundtvigsk tradition og med særligt hensyn til, at højskolen er en del af det folkeligt kulturelle arbejde i det danske mindretal i Sydslesvig, udtaler den kommende forstander Karsten B. Dressø.

FOTO: PRIVAT

Efterårshøjskole for hele familien

JARUPLUND. I skolernes efterårsferie 2014 tilbyder Jaruplund Højskole i samarbejde med Sydslesvigsk Forening (SSF) og Dansk Skoleforening for Sydslesvig et højskoleophold for hele familien.

Efterårshøjskolen er tilrettelagt som en døråbner til det danske mindretal og har speciel relevans for familier, der netop er indtrådt i min-

dretallet, evt. har små børn i dansk børnehave eller skole.

For de voksne vil der være oplæg om mindretallets mange facetter med tid til spørgsmål og debat, og der vil være intensive og effektive moduler i dansk sprog, niveau I og II. For børnene er der kreative værksteder og masser af leg. Sammen skal der synges danske sange, og vi skal se

gode film. Vi tager også til Flensborg. På efterårshøjskolen tales der både dansk og tysk! Se hele programmet på Jaruplund Højskoles nye hjemmeside www.jaruplund.de
Pris: Voksne 200,- euro, børn under 12 år 100,- euro. Henvendelse: Tlf.: 04630 969140 eller e-mail: konto-ret@jaruplund.de

Bestyrelsen har fået en ny formand

Kristian Kjær Nielsen er ny formand for Jaruplund Højskoles bestyrelse. Bestyrelsen har netop konstitueret sig med ham som formand og Inger Marie Christensen som ny næstformand. Bestyrelsen har fået en ny formand, fordi den hidtidige formand, Michael Martensen, ikke længere er med i højskolens bestyrelse. I stedet for Martensen, som heller ikke længere sidder i Skoleforeningens styrelse, er Udo Jessen trådt ind som Skoleforeningens repræsentant i højskolebestyrelsen.

Sprogindsats fra vuggestue til udskoling

Fra sprogfolderne i daginstitutionerne til læsekoordinatorer i fællesskolen, i Skoleforeningen er sprogindsatsen og indsatsen for at gøre børnene til bedre læsere en af hovedopgaverne fra vuggestuen til udskoling. Denne indsats er med til at udvikle nye tiltag, der styrker børnenes sprog og læsning. En række forskellige initiativer er allerede blevet sat i gang. Med starten af det nye skoleår kommer der yderligere tiltag, som du får en oversigt over, hvad der sker på området.

SPROG OG LÆSNING I DAGINSTITUTIONERNE

Daginstitutionerne i mindretallet er fællesskaber for læring og udvikling med dansk sprog og kultur som omdrejningspunkt. Barnet skal bruge sine nye sproglige færdigheder. Både barnets første og andetsprog er vigtige for udviklingen af barnets identitet. Sproget vokser, når børn og voksne er sammen om aktiviteter og emner. Det vokser i sang og samtaler, og når man deler oplevelser.

I sprogfolderen for børn fra 0 til 6 år finder du som forældre mange gode råd til, hvordan du kan støtte dit barn i den sproglige udvikling og få barnet til at blive aktiv i samtaler. Sprogfolderen ser på, hvordan du kan læse med dit barn, og hvordan du kan få det til selv at skrive.

Du får præsenteret en oversigt over gode bøger, som egner sig til samtaler og en liste med hjemmesider, hvor du finder yderligere materiale.

SPROG OG LÆSNING I INDSKOLINGEN

Børn glæder sig til at lære at læse, når de starter i skolen, og de har oftest store forventninger til læseindlæringen. Motivation er en god forudsætning for at lære at læse, da det tager mange timer at blive en flydende læser. Derfor er det vigtigt, at skole og hjem hjælpes ad, så eleverne får den bedst mulige start på deres læseudvikling.

Sprogfolderen for 1. og 2. klasse handler om at komme godt i gang med den første læsning i skole og hjem. Det handler om at »knække læsekoden«, det vil sige at få barnet til at opdage sammenhængen mellem bogstav og lyd og få lydene til at smelte sammen til ord. Folderen giver dig som forældre redskaber til at understøtte dit barn i at læse og skrive. Samtidig giver den dig råd til, hvordan du udvider barnets ordforråd på både dansk og tysk samt fremmer læseforståelsen. Der findes rigtig mange apps og hjemmesider til netop denne aldersgruppe. De bliver samlet på www.skoleforeningen.org/sproglinks.

SPROG OG LÆSNING PÅ MELLEMRINET

På mellemtrinnet får dit barn mange nye fag, der stiller nye udfordringer til læsningen. Nu er der fokus på læsning som kilde til viden. På mellemtrinnet kommer der derfor for alvor fokus på læseforståelsen, det vil sige, at man ikke kun kan læse en tekst, men også skal forstå indholdet.

Som forælder, har man mange muligheder for at fremme barnets læseforståelse. Det gør man ved blandt andet at lade sit barn høre og læse om mange forskellige ting, både på dansk og tysk, samt ved at tale med barnet om det og hjælpe med at finde flere oplysninger. Daglig læsetræning og udvidelse af ordforråd er meget vigtigt. I mellemtrinnet lægges der fokus på faglig læsning, skrivning og stavning. Børn med læsevanskeligheder introduceres til forskellige tekniske hjælpemidler. Apps og hjemmesider til netop denne aldersgruppe bliver samlet på www.skoleforeningen.org/sproglinks.

SPROG OG LÆSNING I FÆLLESSKOLEN (7.-10. klasse)

Sprog og læsning skal udvikles gennem hele skoleforløbet, også på de større klassetrin. Sprogfolderen for de ældre elever skal være til inspiration for udvikling og fælles oplevelser omkring sprog og læsning og vise forældrene, hvordan de kan støtte deres barn til at få glæde ved sprog og læsning.

Barnet er nu så langt i skoleforløbet, at læsning er en vigtig forudsætning for at få noget ud af stort set alle skolens fag. På dette tidspunkt lægges grunden til, hvordan man klarer sig i sit studie- og arbejdsliv. Også her spiller læsningen en stor rolle. Læsehastigheden er vigtig, og den forbedres gennem regelmæssig læsetræning. Med hensyn til læsning og skrivning kan forældrene være gode forbilleder. Børn lærer af at se, hvad deres forældre gør, og ikke hvad de siger. For de ældre elever er det vigtigt at bruge danske medier, læse nyheder og finde spil eller musik. Sprogfolderen har forslag til hjemmesider og apps, der kan være en stor hjælp.

SPROG-MÅL FOR DE HELT SMÅ

På daginstitutionsområdet er man ved at udarbejde mål for børn i alderen 0-3 år. Målene kommer til at indgå i Skoleforeningens sprogindsatsplaner på området og skal sikre at daginstitutionernes sprogindsatsplanlægges så målrettet som muligt. Arbejdet forventes at være færdigt til sommer 2015.

SPROG-HANDLEPLANER

I forbindelse med daginstitutionernes arbejde med sprogvurderinger er der blevet udviklet en handleplan, som understøtter pædagogernes opfølgende indsats mere målrettet. Handleplanen fastholder det enkelte barns udviklingsområde og fastholder, hvilke konkrete handlinger og aktiviteter pædagogerne sætter i gang.

SPROG-VURDERINGER

For at få en endnu bedre og bredere indsigt i børns sprogudvikling og læsning på begge sprog, suppleres det eksisterende sprogvurderingsarbejde i de kommende år med nogle »andetsproglige« udviklingsstadie gerne skal have tilegnet sig dansk kan sættes i gang.

SPROGVEJLEDERE

Daginstitutionerne i Skoleforeningen har tre sprogvejledere, som er med til at forbedre børnenes sprogtilegnelse. De holder foredrag for pædagoger eller forældregrupper, arrangerer kurser for medhjælpere og er med til at udarbejde målsætningerne for sprog og læsning for de 0 til tre-årige. Deres opgave er at komme med indspark og inspiration til de andre pædagoger. Sprogvejlederne har fokus på sprogindlæringen allerede i en meget tidlig alder. Skoleforeningen har her med tosprogheden i Sydslesvig en særlig udfordring og opgave. Her er sprogvejlederne sparringspartner for både pædagoger og forældre.

LÆSEBÅND

På flere skoler rundt omkring i Sydslesvig har man igennem længere tid arbejdet med det såkaldte læseband. De har tilfælles, at eleverne hver dag læser på samme tid. Læseband fungerer sådan, at eleverne læser bøger, der svarer til deres niveau. Samtidig tester lærerne deres læsefærdigheder, så de kan tilpasse niveauet, når færdighederne forbedres. Til læseband kan der også være knyttet hjemmeopgaver.

FRILÆSNING.DK

Alle elever på de danske skoler i Sydslesvig kan få adgang til hjemmesiden Frilæsning.dk, som er et stort bibliotek med både litterære- og fagtekster samt opgaver og quizzer til teksterne og chat.

Frilæsning.dk er et forum, der henvender sig til skolebørn fra 1. til 6. klasse. Det kan både bruges i undervisningen og i fritiden.

Frilæsning er med til at forbedre børnenes læsefærdigheder, og det er netop det, der er det store indsatsområde i Skoleforeningen lige for tiden. For at eleverne i vores skoler bliver bedre til at læse og skrive, er det vigtigt, at forældrene bakker op om dette indsatsområde.

LÆSEKOORDINATORER

I det nye skoleår bliver der installeret såkaldte læsekoordinatorer på alle danske skoler i Sydslesvig. Læsekoordinatorerne for 1. til 6.klasse får i løbet af efteråret en uddannelse som læseskub-lærer og bliver ansvarlig for at udføre læseskub på sin egen skole.

Læsekoordinatoren bliver også nøgleperson omkring gruppelæseprøverne i 2.til 5. klasse og udarbejder sammen med skolens ledelse en handleplan for læsning. Det er læsekoordinatorens opgave at iværksætte yderligere tiltag for at styrke læsning på skolen.

Læsekoordinatorerne for 7. til 9. klasse igangsætter læseevalueringen for 6. til 10. klasse, udarbejder sammen med ledelsen på skolen en handleplan for læsning og iværksætter yderligere tiltag for at styrke læsning på skolen.

STRATEGIER

I 7. klasser er der igen andre områder af læsningen, der lægges vægt på. Her kan der fx arbejdes med forskellige læse- og skrivestrategier, som fx notatteknik eller overblikslæsning, og læsekurser i udskolingens kunne også dreje sig om at få forøget læsehastigheden.

Hvis en elev læser for langsomt, kan det både gå ud over læseforståelsen, men lektielæsning i de mange fag kan også komme til at tage uoverskueligt meget tid. Et læseinitiativ til de store klasser kunne fx være, at man tilbød kurser i læsehastighed.

Et andet tiltag i indsatsområdet læsning er også, at alle skoler i løbet af næste skoleår skal udarbejde en handleplan for læsning på netop deres skole. Her skal hver skole beskrive, hvordan man vil styrke læsningen.

FAGLIG LÆSNING

Når eleverne kommer i 3. klasse, er der fokus på læsning af faglige tekster. En del nye fag, og her er fokus på indholdet. Her er det vigtigt, at eleverne får noget, når de fx skal læse om Dybbøl i historie. Det kan være at læse på en anden måde end at læse.

Læseforskningen viser, at det er vigtigt, at eleverne ved at læse. En læseindsats sætter fokus på faglig læsning og nogle bestemte læsestrategier.

Hvordan man som forælder kan støtte barnet i læsning på mellemtrinnet i forbindelse med de nye sprogfolderer.

kologien. Pædagoger og lærere tager hånd om deres initiativer til. I denne udgave af Fokus

arbejde sprog-mål for børn i aldersgrup-
pleforeningens eksisterende målbeskrivel-
ernes understøttende sprog-indsats kan
et med målene fortsætter og forventes at

PROG-STRATEGIER

rogstrategier betyder at vide, hvordan de
ksne bedst kan understøtte og motivere
rnet i at tale selv. Over 50 pædagoger har
de seneste to år været på længerevarende
rogkurser og har på kurserne kunnet udvide
res viden om, hvordan blandt andet daglige
mtaler er et centralt udgangspunkt for at
bejde med børns sproglige udvikling. Strate-
erne henvender sig ligeledes til forældrenes
daglige samtaler. Det giver derfor rigtig god
ening at understrege en fælles indsats.

i, hvordan barnets sprogtilegnelse forlø-
de sprogvurderingsmateriale TRAS i det
pejlemærker for, hvad barnet på et givet
, for at en målrettet og fokuseret indsats på

LÆSESKUB

Der bliver uddannet en læseskub-lærer
på hver skole. Læseskub er en særlig læ-
seindlæringsmetode, som anvendes til de
elever, som trænger til et »skub« i forbin-
delse med deres læseindlæring. Kort sagt
går princippet ud på, at man udvælger ca.
3-4 elever fra 1. klasse, som får undervis-
ning efter læseskubmetoden. Det er 30
min. daglig undervisning efter en bestemt
metode i en længere periode. Målet er,
at eleven efter denne undervisning skal
have et læseniveau, der svarer til klassens
middel. Ideen er også, at man med denne
metode får fanget eleverne, før de lider
nederlag i deres læseindlæring og helt
mister læselysten. Erfaringer har også
vist, at det ikke kun er de 3-4 elever fra en
årgang, der får glæde af læseskubbet, men
at selve læseskublæreren og samarbejdet
med lærerne omkring klassen kan være
en katalysator for læseindlæringen i en
klasse.

APPS/OPLÆSESOFTWARE/KURSER

Der findes efterhånden et hav af software
og applikationer der understøtter børn i
alle aldre i læsning, skrivning og stavning.
Skoleforeningen har både købt software
og lavet en database med de mange
interaktive læremidler. Samtidig tilbyder
Skoleforeningen kurser til både lærere og
pædagoger, som klæder dem bedre på til
at tage denne sprogpædagogiske udfor-
dring.

klasse og starter på mellemtrinnet, får de
fokus ikke så meget på selve læseprocessen,
der skal de direkte bruge deres læsning til
om et forsøg i natur og teknik eller en tekst
kalder man faglig læsning. Fagtekster skal
og stiller store krav til elevernes læseforstå-

Det især er fagtekster, elever har svært
s på mellemtrinnet kunne fx være, at man
ing i læsebånd, eller at man arbejder med
gier til fagtekster i alle fag.

re kan støtte sit barn i læsningen på mel-
ed faglig læsning, kan man læse meget
ldere, som udkommer efter sommerferien.

Revolu- tionen på skemaet

Undervisning

*»Lad eleverne arbejde i stedet
for at vente« er udgangspunkt
for lærer og forfatter Karina
Winthers bud på en revolution
i undervisningen.*

SYDSLESVIG. Op imod 400 lærere fra
40 danske skoler i Sydslesvig er med
på et kursus i »ugeskemarevolution-
nen«.

Det er lærer og forfatter Karina
Winther, der holder et oplæg med
udgangspunkt i sin bog af samme ti-
tel og den tilhørende undervisnings-
metode. Og Karina Winther skruede
med det samme op for forventnin-
gerne.

- Jeg er her for at fortælle jer, hvor-
dan det kan lade sig gøre at under-
vise uden at skælde ud, at inkludere
børn med særlige behov, at under-
visningsdifferentiere og takle den
særlige sproglige udfordring, I har i
Sydslesvig, startede hun sit foredrag
med foran 80 spændte lærere på Læk
Danske Skole.

Individuel ugeplan

Ugeskemarevolutionen går ud på,
at man bryder med undervisnin-
gen efter skemaer, og i stedet for la-
der eleverne arbejde med forskellige
emner. Hver elev har en individuel
ugeplan med opgaver indenfor for-
skellige fag. Det er eleverne selv, der
bestemmer, hvornår i løbet af ugen
de løser hvilke opgaver.

- Det handler ikke om, at eleverne
vælger om de arbejder. De vælger
rækkefølgen og de vælger, hvem de
samarbejder med, og hvor de arbej-
der henne.

Det har ifølge Karina Winther en
stor motiverende effekt på eleverne.
Samtidig frigøres der tid til, at lære-
ren kan arbejde med elever, der kræ-
ver mere tid, uden der går noget fra
andre.

- Børnenes tid bliver spildt, fordi
de skal vente på andre. De venter, til
det er deres tur, de venter med fin-
geren i vejret, eller på at læreren når
rundt til dem. Med ugeskemarevolu-
tionen er det anderledes. Når de har
spørgsmål, skal de først snakke med
en kammerat. De går op til ugeske-
maet og finder en elev, som allerede
har løst den opgave, de har proble-
mer med. Kun når de ikke kan løse
det selv, hjælper læreren, siger hun.

Det gør man ved at lægge sin nav-
neklods oppe ved tavlen, så kan ele-
verne nemlig se, hvornår det bliver
deres tur, og eleverne kan så længe
lave en af de andre opgaver fra uge-
skemaet.

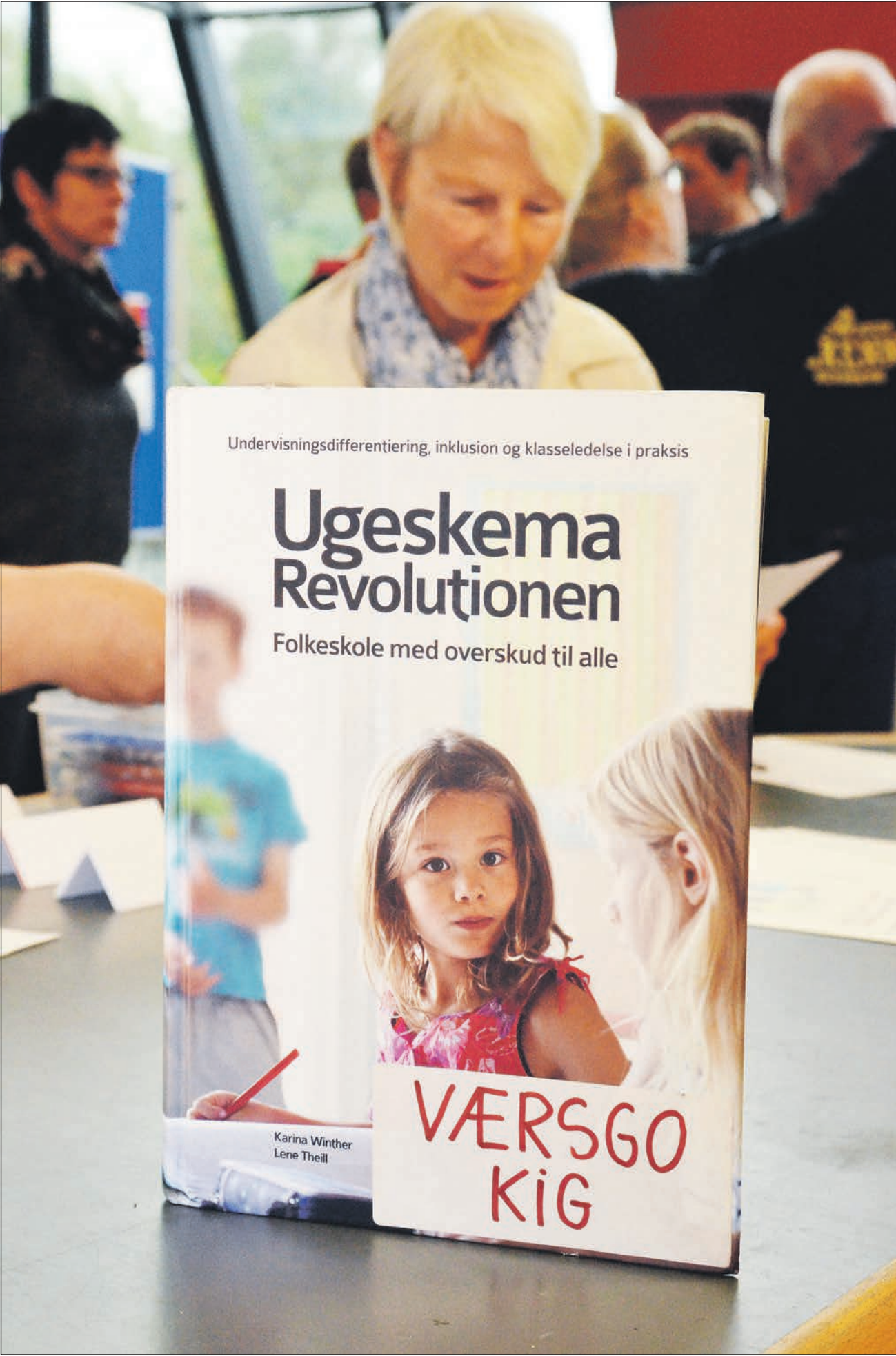
I forhold til den særlige sproglige
udfordring, der er i Sydslesvig, for-
klarede Karina Winther, at der igen-
nem arbejdet med ugeskema var
meget mere tid til at løfte eleverne
sprogligt i mindre grupper.

Brugsvejledning

Der er selvfølgelig også fag eller ele-
menter i undervisningen, hvor det
ikke er muligt at bruge ugeskema.
Det kan være i kemi eller fysik, hvor
der arbejdes med farlige stoffer.

- Det kan selvfølgelig være hen-
sigtsmæssigt, at sætte nogle aktivite-
ter i gang for hele klassen. Men prøv
at bruge ugeskemaet så meget som
muligt, sagde Karina Winther.

Bogen »ugeskemarevolutionen«
læses som en slags brugsvejledning
på, hvordan man laver ugeskema-
erne. Gennem de forskellige kapit-
ler redegør forfatterne for, hvordan

Bogen »Ugeskema Revolutionen« er et meget diskuteret emne på mange sydslesvigske skoler.

de tackler inklusion, differentiering,
optimering af elevernes arbejdstid,
fastholder elevernes begejstring for
at lære og opøver ansvarlighed for
eget liv og egen læring.

Om ugeskemarevolutionen bliver
den nye undervisningsform i Skole-
foreningen må afventes. Nogle ste-
der er man allerede gået i gang med
at bruge elementer af det. På Vester-
land Danske Skole glæder lærerne sig
i hvert fald til at gå i dialog med hin-
anden om ugeskemarevolutionen.

- Vi tager det skridt for skridt, si-
ger de under et af kursets gruppear-
bejder.

På Vidingherred Danske Skole er
man allerede lidt videre i projektet.
Skoleleder og dansklærer Jytte An-
dresen har brugt mange elemen-
ter fra ugeskemarevolutionen i sin
danskundervisning i en sammen-
læst klasse fra 4. til 6. klasse.

- Jeg har bedre tid til at komme
rundt og snakke med de enkelte ele-
ver, siger Jytte Andresen.

- Desuden opdager jeg mere, hvem
der har brug for mere hjælp, end jeg
havde formodet. De kan nemlig ikke
længere gemme sig, da jeg jo snakker
med dem hver især om de opgaver,
der skal løses, i stedet for at vi gen-
nemgår dem på tavlen.

Efter kurset på Læk Danske Skole
har alle lærere på Vidingherred Dan-
ske Skole besluttet sig for at bruge

Forfatteren Karina Winther er på tur igennem Sydslesvig.

ugeskema. Revolutionen er kommet
på skemaet.

Praktisk erfaring

Karina Winther har som klasselærer
med op til 28 elever i klassen udvik-
let og indført Ugeskemaet i alle sine
klasser og har haft elever med sær-
lige behov inkluderet - også før in-
klusion blev et modeord. I 2010 med-
virkede hun i Furesø Kommunes
film om inklusion. Som AKT-lærer
har hun vejledt kolleger i forbindel-
se implementeringen af Ugeskema
i mange klasser. Karina har opbyg-

get og udviklet AKT-funktionen (Ad-
færd-Kontakt-Trivsel) på to skoler.
Konflikthåndtering via mediation er
en integreret del af hendes arbejde,
og hun underviser jævnligt klasser
i at håndtere konflikter. Karina har
lang erfaring med specialpædagogisk
bistand, herunder specialundervis-
ning og fore-byggende indsats.Som
foredragsholder tager Karina gerne
rundt på landets skoler, og hun er
også gæstelærer på Professionshøj-
skolen UCC i København.

Børnehavepædagogerne gav hinanden en hjælpende hånd, da de var til de pædagogiske dage på Jaruplund Højskole.

En proces under stadig udvikling

Udvikling

Pædagogiske dage om samarbejde og arbejdsglæde.

JARUPLUND. Det er en god tradition, at pædagogerne i Skoleforeningen lige inden begyndelsen af det nye børnehavear samles i to dage for at få et godt og inspirerende »kick-off«.

Emnet for dette års »Pædagogiske dage« på Jaruplund Højskole var »samarbejde og arbejdsglæde«.

Proceskonsulent Søs Rask Andresen og udviklingskonsulent Nanna Paarup gav pædagogerne en masse indspark, metoder, øvelser og redskaber til at øge samarbejdet og arbejdsglæden i institutionerne.

- Samarbejde er en proces under stadig udvikling, siger Nanna Paarup.

- Derfor er det vigtigt, at man gør de metoder og redskaber man bruger til en fast procedure, siger hun.

- Der kan være forskellige tilgange til en teori, men det vigtige er at flytte den over til egen praksis og afprøve den på sin egen krop, siger hun.

Et godt samarbejde og arbejdsglæde er ikke kun noget medarbejdergruppen har gavn af. Et godt arbejdsmiljø har selvfølgelig også indflydelse på børnene og ikke mindst deres forældre, siger Nanna Paarup.

Godt samarbejde og arbejdsglæde opstår, når mennesker fordyber deres relationer og bruger hinanden. Det handler om at udnytte de ressourcer der er, ikke kun i institutionen men i hele Skoleforeningen, var deltagerne på Jaruplund Højskole enige om. Det handler om at få en fælles forståelse,

aftale ting og give sig den nødvendige tid til at få tingene til at fungere. Det opdagede kursisterne ikke mindst under en af de mange øvelser, hvor det viste sig, at hvis man tager sig god tid til at snakke opgaveløsningen igennem, når man hurtigere i mål.

Find guldgruberne

Godt samarbejde og arbejdsglæde handler også om at finde guldgruberne hos den anden, optimere hvor det er nødvendigt og finde fælles mål. Ikke mindst handler det om at spørge sig selv, hvad man kan bidrage med, for at gøre arbejdsrelationerne bedre i stedet for at søge efter fejlen hos de andre.

- Du må spørge dig selv, om du vil være medspiller eller være i offerrollen, siger Nanna Paarup.

For deltagerne har de pædagogiske dage været en stor oplevelse. Især på grund af den måde, Søs Rask Andresen og Nanna Paarup præsenterede emnerne på.

- Deres lyst til at gå til emnerne har været smittende, siger Kaj Mayer, som er leder af Sild Danske Børnehaver og børnehavleder Silvia Sachs fra Mårkær Børnehave er enig.

- Det fremmer samarbejdet og arbejdsglæden, hvis man præsenterer emnerne på en sjov og positiv måde, siger hun.

Søs Rask Andresen kalder denne måde at undervise på for »eksemplarisk«.

- Det nytter for eksempel ikke noget, når man fortæller sine kursister, at de skal variere deres virkemidler og så taler man uafbrudt. I stedet for

at sige til deltagerne, at de skal opbygge relationer, går vi hen til dem og giver dem hver enkelt hånden, siger hun.

Pædagog Bente Hansen glæder sig til at bruge nogle af de mange øvelser, hun har fået vist under de pædagogiske dage.

- Som udgangspunkt tror jeg, at samarbejdet altid kan forbedres, selvom det er godt i forvejen. Det handler om at lytte til hinanden og ikke miste blikket for nye muligheder, siger hun.

Søs Rask Andresen og Nanna Paarup var efter kurset fuld af ros til Skoleforeningens pædagoger.

- I er en fantastisk gruppe med masser af energi. Det er godt at vide, at I er derude, sagde de.

FOTOS: DANIEL DÜRKOP

Ringvejens vuggestue åbnede for 14 dage siden.

To nye vuggestuer

FLENSBORG. Med starten af det nye børnehavear har Flensborg fået 60 yderligere vuggestuepladser. Det er Ringvejens Vuggestue i den østlige bydel med 40 pladser og vuggestueafdelingen ved Oksevejens Børnehave i Sporskifte med 20 vuggestuepladser, som har sørget for tiltrængt kapacitetsforøgelse i byen. Og børnene trives godt i de nye rammer. De har i hvert fald indtaget vuggestuerne, både indendørs og udendørs med leg og latter.

Vuggestueafdelingen i Sporskifte.

Oplæg til debat

Mindretal

Integration af nye medlemmer skal debatteres bredt i den sydslesvigske offentlighed.

FLENSBORG. Et udvalg nedsat af Dansk Skoleforening og Sydslesvigsk Forening har udarbejdet et diskussionsoplæg til integration af nye medlemmer i det danske mindretal. Oplægget blev præsenteret på styrelsesmødet inden sommerferien. Oplægget anbefaler, at der udarbejdes et fælles værdigrundlag, et slags »missionspapir« eller kanon af Skoleforeningen og SSF, der kan føre til, at gruppen af ansatte helt naturligt opfatter dem selv som mindretalsansatte eller ambassadører og ikke blot som faglige medarbejdere. Målet er at implementere bevidstheden om, at vi alle sammen burde opfatte os selv som mindretalsambassadører og handle derefter.

- Dette gælder selvfølgelig ikke kun lærergruppen, men også de ansatte i foreningerne, foreningsmedlemmerne, sportsklubbernes instruktører m.m, hedder det i oplægget.

Udvalget mener, at det er en god idé at indføre en såkaldt »ambassadørordning« på skole- og foreningsniveau. Nærmere forklaret betyder det, at der på den ene side skal være lærere, der engagerer sig som »foreningsambassadører«, og dermed aktivt søger kontakten til den lokale forening, og på den anden side foreningsmennesker, der engagerer sig som »skole-/institutionsambassadører«, og dermed aktivt søger kontakten til børnehaven og skolen i distriktet.

Målet er at fremme samarbejdet mellem institutionerne og foreningerne på lokalt plan via den personlige og dagsaktuelle kontakt.

Ligesom på skole/institutionsområdet med »ambassadørordningen« anbefaler udvalget at indføre en »mentorordning« for målgruppen. Det vil sige, at man ude i de lokale forenings- og skoledistrikter finder nogle mennesker, der er parate til at stille sig til rådighed for at tage de nye ved hånden og ledsage dem ind i vores mindretalsverden.

Udvalget anbefaler også kultur og værdiformidling i form af introduktionsarrangementer og introduktionsaktiviteter på distriktsniveau - med hjælp fra organisationerne.

- Det er vigtigt at formidle vores værdier til målgruppen på en legende og interessant måde. Oplysning og underholdning må gerne gå hånd i hånd. Målet er at styrke fællesskabsfølelsen, hedder det i oplægget.

Ikke imponeret

I Skoleforeningens styrelse var der opbakning til, at SSF og Skoleforeningen nu spreder diskussionsoplægget rundt omkring i mindretallet, så de kan blive diskuteret.

Niels Ole Krogh kritiserede papiret.

- Jeg er ikke imponeret over dette »missionspapir«. Det er lidt sektersk. Faktisk synes jeg kun godt om introduktionsarrangementerne. Tiden er løbet fra så massivt at »genere« folk. Hvis folk ikke synes, det tilbud, der er ikke er godt, så er de måske i en livssituation, hvor de ikke har brug for disse tilbud, sagde han. Skoleforeningens næstformand Udo Jessen påpegede, at der var tale om et kompromisoplæg, som jo først skal ud og diskuteres mere bredt. Han tog ligesom Andre Pastorff, Niels Ole Krogh og andre afstand fra kravet om sanktioner imod folk, der ikke engagerer sig i mindretallet. Et enkelt medlem i arbejdsgruppen havde krævet, at det skulle være muligt at ekskludere forældre som medlemmer af Skoleforeningen.

Programmets tilrettelægger, Martin Lettmeyer, gik i kødet på de unge Duborg-elever.

Duborg-elever med i SternTV

Tosprogethed

Filmhold havde brug for elever der både kunne forstå dansk og tale tysk.

FLENSBORG. Duborg-Skolens naturvidenskabelige klasse i 12. årg, 12. B var forleden sammen med et filmhold fra magasinet SternTV på Danish Crowns slagteri i Horsens. Filmholdet ville filme et indslag om slagteriet til SternTV, fordi det som noget helt særligt tilbyder rundvisninger, hvor man kan følge med i alle trin af svinekødets forarbejdningsproces. Fra at de levende svin kommer ind i slagteriet, til at de forlader det igen i mundrette portioner.

- Det er en rigtig god historie, man kan faktisk overvære, når svinene bliver slagtet, fortæller Martin Lettmeyer, som er filmholdets leder.

- Vi spurgte i Danish Crowns presseafdeling, hvornår de havde en skoleklasse på besøg, fordi vi syntes at det kunne være spændende at filme, hvordan unge mennesker reagerer på det, de viser i slagteriet, siger han.

Duborg-elever

- Kommunikationsmedarbejderen foreslog så, at vi skulle henvende os til Duborg-Skolen, og spørge om vi måtte »låne« en klasse der. Det er jo oplagt at tage elever fra det danske mindretal. De kan følge rundvisningen på dansk mens vi kan interviewe dem på tysk, siger Martin Lettmeyer.

For eleverne var projektet spændende i dobbelt forstand. Det sker jo ikke hver dag, at man spiller hovedrollen i et indslag, der bliver vist i et af Tysklands mest kendte tv-formater.

- Samtidig har de som naturvidenskabsinteresserede elever en lidt anden tilgang til emnet, end hvis vi var kommet her med en gruppe vegetarer, siger Martin Lettmeyer.

Og således var eleverne også meget afslappede, da de blev vist rundt på slagteriet af besøgschef Agnete Poulsen.

Som besøgsgruppe kan man følge med i, hvad der sker i produktionen

I Horsens slagtes der 20.000 svin hver dag.

igennem store vinduer, som i administrationsgangene. På grund af hygiebestemmelserne er det ikke muligt at gå rundt i selve slagteriet. Igenem vinduerne har man dog det store overblik, og kan sagtens følge med i alt det, der sker. Selve svinenes aflivning måtte ikke filmes men ellers fik filmholdet lov til at filme det hele. Hos eleverne trillede der en enkelt tåre under indtrykket af, at der slagtes 20.000 svin i Horsens hver dag.

Dyr skal slagtes

Filmholdet havde mange spørgsmål til eleverne. Især om deres følelser, når de nu kunne se på slagtingen og det kæmpe store maskineri, der ligger bag et af Europas mest moderne slagterier.

De unge var enige i, at det var mindre forstyrrende, end de havde regnet med.

- Det er jo klart, at dyr skal slagtes, når vi spiser dem. Stedet her er meget rent og det er betryggende, sagde

Eleverne havde et udpræget naturvidenskabeligt syn på hele slagtingen.

de og: - Man føler, at de ikke har noget at skjule på det her slagteri.

Det var en spændende oplevelse for eleverne, som efter eget udsagn gik en del klogere ud af denne formiddag, med hensyn til hvad det betyder

at kunne tilbyde frisk svinekød i store mængder.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Optagelsesprøve til Skoleforeningens orkester

Musik

SKoleforeningens UnderholdningsorKester leder lige nu efter musikere til den nye sæson.

SYDSLESVIG. SKURK leder efter nye musikere. SKURK er et »underholdningsorkester«, der beskæftiger sig med mange musikalske genrer og er for mere erfarne unge musikere i Sydslesvig, som gerne »vil lidt mere?« Så det er her, unge fra hele mindretallet mødes for at lave musik sammen.

Nye musikere kan være nuværende og tidligere elever i de danske skoler og gymnasier samt voksne musikere med tilknytning til mindretallet. Alle instrumentgrupper er velkomne, men der optages hovedsagligt blæsere og strygere. SKURK skal ses som et supplement til det orkester, musikerne i forvejen spiller i. Optagelse i SKURK forudsætter derfor, at man fortsat spiller i sit hjemlige orkester.

- Lørdag den 20. september finder der et prøvespil sted på Christian Paulsen Skolen i Flensborg fra klokken ti til

15. Alle interesserede kan aflægge prøvespil. Her lægger vi vægt på klang, melodisk- og rytmisk forståelse samt musikalsk og personligt udtryk. Det er en stor udfordring at stille op til prøvespil, men har man først overvundet denne situation, er man parat til mange flere udfordringer, siger orkestrets leder, Bente Stenger.

Prøven foregår i en afslappet atmosfære med både bundne og selvvalgte opgaver. I det selvvalgte stykke, er det ikke sværhedsgraden, som er det vigtigste. Det er bedre at vælge noget man er tryk ved og som man kan spille rigtig godt - uanset hvor længe man har spillet og på hvilket niveau.

- Ved optagelsesprøven vil vi gerne høre et selvvalgt stykke på 3-5 min. varighed, en skala efter eget valg. Spilles legato og staccato - gerne i to oktaver, og et uddrag af en orkesterstemme, som bliver sendt til en før optagelsesprøven. Musikerne bliver også hørt i dur/mol akkordhøring samt i rytmeimitation (efterklap af rytme)

Da optagelsesprøven allerede finder sted næste lørdag, skal tilmeldingen ske hurtigst muligt til Bente Stenger på emailadressen bentestenger@arcor.de.

**TAK FOR
SOMMERFERIEN
2014**

ferieborn.dk
SYDSLESVIGSKE BØRNS FERIEREJSER

Igen i år har børn fra de danske skoler i Sydslesvig fået mulighed for at tilbringe en del af deres sommerferie hos gæstfrie ferieværter i Danmark.

Grænseforeningen og Dansk Skoleforening for Sydslesvig takker alle hjælpere i Danmark og i Sydslesvig og ikke mindst jer, der har taget imod et ferieborn fra Sydslesvig, for den store indsats. I har været med til at løse en meget vigtig folkelig opgave.

For børnene og for den danske folkedel i Sydslesvig er disse ferieophold hos jer af allerstørste betydning. Børnene får gennem samværet med jer rig lejlighed for at opleve hverdagen i Danmark. De får mulighed for at udvikle deres danske sprog, og de lærer dansk kultur at kende.

Jeres imødekommenhed er et udtryk for solidaritet og samhørighed med det danske mindretal i Sydslesvig. Som noget nyt, vil I som ferieværter i år modtage Skoleforeningens medlemsblad Fokus, som vil blive sendt en gang om måneden sammen med en udgave af Flensborg Avis, så I kan følge med i Sydslesvig året rundt.

Også på vegne af Grænseforeningen tak for sommerferien 2014!

Per. Gildberg

Per Gildberg, formand for
Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.

**Læs mere om ferierejser og
udvekslingslev uge 45-47
på ferieborn.dk**

GRÆNSEFORENINGEN
FOR EN ÅBEN DANSKHED

Dansk Skoleforening
for Sydslesvig e.V.

ZEJT-UNG
VI RYKKER GRÆNSER!

[zeit-ung]

**Vi rykker grænsen for,
hvad du ved!**

Zeit-ung er den nye avis til nysgerrige børn og unge. Her kan du læse aktuelle nyheder, historie fra hele verden og følge med i hvad der virkelig rykker. Zeit-ung udkommer dagligt som en side i Flensborg Avis – men du kan også følge med på zeit-ungs hjemmeside, Facebook og Instagram.

WWW.ZEIT-UNG.DE

FACEBOOK.COM/ZEITUNG

INSTAGRAM.COM/ZEITUNG

ZEIT-UNG@FLA.DE

FLENSBO RG AVIS

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Musicalprojekt søsat

Emneuge

Eleverne på Bredsted Danske Skole startede det nye skoleår med en emneuge.

BREDSTED. Midt i sommerferien fik alle elever på Bredsted Danske Skole et brev fra deres skole. På andre skoler er det måske noget underligt eller ligefrem foruroligende, at man får et brev fra skolen i sommerferien. Sådan er det ikke i Bredsted. Her venter eleverne faktisk spændt på brevet hvert år. I brevet står der nemlig, hvad der skal ske den 1. skoledag.

Pirat eller sømand

I år stod der i, at eleverne ikke skulle have deres skoletasker med, og at de skulle komme udklædt som pirater eller sømænd. Brevet er nemlig det første hint til, hvad årets emneuger

kommer til at handle om. I Bredsted starter man nemlig traditionel skoleåret på en utraditionel måde. Det starter med en emneuge. Det er på skift et musicalprojekt, en eventyrverden eller et minisamfund. I år har det været musical, og det blev til Skatteøen med musik fra Sebastian.

Eleverne har været delt op i skuespillere, kor, orkester, køkken og pr-hold. De fremstiller kulisser og syer tøj. Hele projektet kulminerede torsdag i sidste uge i to forestillinger med mere end 300 gæster.

- Det er noget helt særligt at starte skoleåret med en emneuge. Det ryser eleverne sammen på en anden måde, fordi de er sammen med nogen, de ellers ikke er sammen med, siger skolebibliotekar Bianca Brodersen.

- Det betyder noget for sammenholdet af hele skolen for resten af året, siger hun.